
Klára Elšíková
Ostrovani
Zapomeňte na to,
kým máte být.
Rozpomeňte se na to,
kým skutečně jste.
Host

Kniha vznikla s podporou Českého literárního centra, sekce Moravské zemské knihovny v Brně, a města Mikulov během rezidenčního pobytu v Mikulově, který se uskutečnil v rámci příprav na hostování CZECHIA na Frankfurtském knižním veletrhu 2026.

© Klára Elšíková, 2026
© Host — vydavatelství, s. r. o., 2026
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-3366-4 (PDF)
ISBN 978-80-275-3367-1 (ePUB)
ISBN 978-80-275-3368-8 (MobiPocket)

Lucii

Nespoutaný život a divoká žena jsou
dva ohrožené druhy.

Clarissa Pinkola Estés

Prolog

Bylo nebylo
existoval jeden Ostrov
uprostřed Oceánu, nekonečných vod
plných ryb, velryb a tuleňů
nad Ostrovem létali racci
a počasí se během jednoho dne měnilo stejně rychle
jako lidská povaha
všichni si mysleli
že lidé, kteří tady žijí
jsou šťastnější
osud jim nadělil lepší karty
už jen tím
že se tady narodili

Ostrov se dá obejít za několik dnů
má sedm různých částí
dnes už ale nikdo Ostrov neobchází

A v dáli vidíme loď
na Ostrov přijíždí Cizinka
nevíme, odkud přišla
ani proč sem jede
neznáme ani její historii
a nemělo by nás to ani zajímat
je to její život
ne náš

Ale pro tentokrát uděláme výjimku
poprvé si dovolíme
starat se o životy jiných víc než o ten vlastní
a povykládáme si
příběh o Cizince a Ostrově

I. ČÁST OSTROVA

Hotel na pláži

„Jednu kávu bez mléka," objednává si Cizinka v baru v podpalubí lodi. Kromě kávy prodávají taky hořké likéry, limonády a kakao, sladké i slané pečivo, ona si kupuje jen kávu. Papírový kelímek zabalí do několika ubrousků, je horká. „Tady máte!" říká servírka a podává jí papírový kroužek na kelímek. Cizinka poděkuje a štos papírových ubrousků schová do kapsy bundy. Otočí se a podívá do prostoru, všechny sedačky potažené červeným semišem jsou obsazené, v podpalubí je ruch, který cesta v lidském nitru odpradávna vyvolává.

Vychází po bílých schodech nahoru na palubu, fouká studený vítr, lidé sedí na bílých železných lavicích nebo stojí u zábradlí, někteří jen mlčky odpočívají, sedí vedle svého partnera, blízko u sebe, mají zavřené oči a užívají si dotek studeného větru na tváři. Jiní si povídají o posledních událostech v jejich životech,

děti pobíhají a doufají, že uvidí z moře vykouknout hlavu tuleně.

Cizinka jde k zábradlí, dívá se dolů do Oceánu, na proudy vody, které se valí kolem lodi, jako by tančily, něco jí říkaly, vyskakují za ní nahoru, pojď za námi dolů. Do vody se ráda dívá, uklidňuje ji to, přemýšlí, jaké by to bylo, kdyby zábradlí přelezla a skočila dolů, prostě jen tak, bez váhání ho přelezla a skočila, jestli by ten akt někdo zaznamenal, jestli by někdo vyskočil a zastavil ji, nebo by si toho vůbec nikdo nevšiml, nebo by zůstali všichni bez hnutí, nevěřili by, že se stalo něco tak nepravděpodobného, nebo by to vlastně chtěli vidět, zažít něco neobvyklého, stejně jako když se stane nehoda a lidé v kruhu stojí a hledí, nevytváří bezpečný a láskyplný kruh, ale chtějí cítit, že jsou naživu.

„Dívej!“ zakřičí malý kluk od zábradlí na otce, který sedí na lavici s dalšími třemi lidmi. Podařilo se mu to, vidí tuleně. „Super!“ ukáže otec ruku s palcem nahoru svému synovi, který se drží zábradlí a jeho tělo poskakuje radostí jako pružina, jeho vnitřní motor se nastartoval, pružina se rozpohybovala, nahoru a dolů, hop, hop, hop, otáčí se zpátky k otci, ten se už ale baví s ostatními.

Cizinka se na malého kluka usměje, taky tuleně viděla, taky ucítila tu rozpohybovanou pružinu, teď ale zase přemýšlí o tom, jaké by to bylo, skočit do vody oblečená, jaký by to byl pocit, mít na sobě mokré oblečení, těžké džíny, triko a svetr, jak by se na její

tělo lepily a stahovaly ji dolů. Dnes se jí zase zdál ten sen. Stoupá po úzké cestě lesem k rozbořenému hradu, jde do kopce, pod sebou vidí vesnici, lesy, louky a před sebou mohutné kamenné stěny, vstoupí dovnitř. Ví přesně, kam má jít, i když neví, proč tam jde, prochází zřícenou stěnou a vstupuje na nádvoří, které si už pomalu bere příroda zpátky. Je porostlé zelenou trávou, prochází jím až na konec, a zatímco pomalu jde, krok za krokem, zvedá hlavu a podívá se nahoru, kde už není žádná střecha, jen nebe a oblaka, která po něm plují rychleji, než je obvyklé, je to děsivé, není to normální, a vtom se probudí.

Poodstoupí od zábradlí a přisedne si na lavici ke staršímu muži a jeho dospívající dceři, která si trochu odsedne, muž se na ni usměje, dívka si jí nevšímá, vysvětluje otci svůj svět, který chce, aby přijal. Otci k Cizince občas uklouzne pohled, představuje si, jak asi vypadá, když se udělá, aniž by o tom věděla, má pootevřená ústa a kouká na moře, je zamyšlená, muži se líbí, že cestuje sama, přitahuje ho idea nezávislé a silné ženy, kterou by jistě chvíli miloval a obdivoval, jejich lásku by ale postupně zabila do mužských genů po staletí vkládaná domněnka, že je víc než ona.

Cizinka ví, že se na ni dívá, je polichocená, zároveň ale ví, že jej přitahuje hlavně dojem, který dělá. Vlasy jí létají do obličeje, dává si je za ucho, ještě pořád usrkává kávu, která už je studená, a v dáli spatří mohutný červený Maják, jeho fotku našla před několika měsíci zahrabanou s ostatními v Babiččině šuplíku.

Kapitán hlásí brzké kotvení, troubí, děti běží k zábradlí a sledují, jak loď parkuje, Cizinka se zvedne, na záda si hodí velký batoh, s mužem a jeho dcerou se rozloučí a čeká opřená o zábradlí opodál, všichni sestupují do podpalubí, tlačí se a jsou nervózní, v druhém patře lidé nasedají do zaparkovaných aut a berou za řidítka kol, tlačí se na schodech i v podpalubí, věří, že když budou rychlejší, Bůh jim dá víc bodů.

Kousek od lodi čeká autobus, který zastavuje na sedmi zastávkách kolem Ostrova, auta sem můžou jen na speciální povolení, jinak se chodí pěšky a jezdí na kole. Cizinka z trajektu vystoupí jako jedna z posledních, ujde pár metrů k autobusu, koupí si lístek u řidiče, její zastávka je druhá od konce, v Hotelu na pláži, autobus je plný lidí, kteří se zase tlačí, dívají se na sebe jako na nepřátele, zatímco stojí ve stejném autobuse a jedou stejným směrem. Cizinku si podezřívavě prohlíží stará žena, která sedí na sedačce pro jednoho. Stejně jako Stařena ani Cizinka neví, co tady dělá.

Hotel

Po půl hodině vystoupí z autobusu, velký, tmavě zelený batoh s oranžovými přezkami z něj vynese v náručí, na záda si ho hodí až venku, nejdřív jej zvedne na koleno a pak vyhodí na záda, proto se má cestovat, dokud máme sílu.

Autobus zastavil na vybetonovaném plácku, aby se dostala na pláž, musí trochu do kopce, těší se, co uvidí, až vystoupá na horizont, na nebi jsou šedé mraky, na rozdíl od jejího snu plují pomalu, skoro jako by stály na místě, ještě neví, že se tady počasí mění z minuty na minutu. Na horizontu se mraky posunou, slunce zasvítí a ona před sebou vidí dlouhou cestu k moři, po obou stranách cesty roste vysoká tráva a v dálce po pravé straně uvidí Hotel. Na pláži vypadá nepatřičně, jako velká bílá krabice.

Jde směrem k němu, po dlouhé bílé cestě, chvíli je betonová a pak už jen písek, nikde žádní lidi, cítí studený vítr na tváři a dívá se, jak se hýbe vysoká tráva ve větru, jako by s ní mluvila, jako by tančila, Cizinka se usměje a dá si za ucho vlasy, které jí vítr posílá do obličeje. A taky kapuci na hlavu, aby jí nefoukalo do uší, dívá se na své kožené boty, písek pod nima křupe, má je ráda, protože si je ušila sama.

Když dojde na konec cesty, rozprostře se před ní široká a bílá dlouhá pláž, jako by byla na konci světa, podívá se doleva a pak doprava, nevidí, kam vede a kde končí, před ní je moře, nevidí, kam vede a kde končí, je divoké, vrhá vlny a nikoho se neptá na svolení, jestli může vrhat vlny.

Cizinka se vydá k Hotelu, vede k němu dřevěné molo, jde se po něm pohodlněji, než by se šlo pískem, ale je to nuda. Hotel tady stojí už stovky let, je to vyhlášený Hotel, má tradici a je na pláži, na Ostrově jako z románu, kde žije jen stovka obyvatel a všichni si myslí, že jsou tady šťastnější než jinde. Mají tu moře, pláže, čerstvý vzduch, duny, můžou tady žít v klidu a nikam nemusí, nic nemusí, mají všechno.

Cizinka teď stojí před Hotelem, před bílou krabicí, co má kolem dveří a oken ornamenty, než vstoupí dovnitř, podívá se na Maják, který vidí v dáli, a na ptáky, co jak magoři lítají po nebi, uvědomí si, že Stařena, co si ji v autobuse podezřívavě prohlížela, měla o okno opřenou slepeckou hůl.

Restaurace

Vejde do hotelové restaurace, je celá tmavě hnědá, a i když ve skutečnosti není, dělá takový dojem, tmavě hnědé stoly a tmavě hnědý strop, zvláštní kontrast k nekonečné pláži, jako by vykáceli celý les a strčili ho dovnitř. Vevnitř sedí různí lidi, rodina s dvěma dětma, co má na stole špinavé talíře od dezertu, rodiče pijí kafe, sedí klidně, jen kávu dopravit k ústům, chvíli nehýbat ničím ve světě, na rozdíl od dětí, co stojí v pokleku na židlích, zadky mají špinavé od podrážek bot, přes stůl se škádlí a chtějí vyšplhat, co nejvýš to jde.

Tři stoly od nich sedí kluk s holkou, on pije pivo a ona čaj, nejsou zajímaví, možná svou jedinečnost rozpustili v kompromisu, nebo takoví byli vždycky a jen se hledali, až se našli. A pak čtyři muži, co sem přijeli pozorovat ptáky, na stolech mají dalekohledy, jejich oblečení má zelenohnědou barvu a udrží déšť daleko

od pokožky, něco si povídají, pijí pivo a místní bylinkovou pálenku, možná ještě půjdou ven, tohle je jen zastávka na jejich cestě životem.

Ostrov je chráněnou rezervací pro ptáky a Mniši tady vyrábí bylinkovou pálenku.

Když Cizinka vejde dovnitř, všichni se na ni podívají a Servírka ji pozdraví, Cizinka se na ni usměje a jde směrem k ní, představí se, má tady pracovat, své opravdové jméno ale neřekne. „Jo, jasně, vím o tobě," odpoví Servírka, na Ostrově používají jazyk, kterým mluví celý svět, Servírka je mladá, krásná, má velké modré oči a blonďaté vlasy, holka, ty to nebudeš mít v životě jednoduché, říkali jí odmalička.

Servírka položí černý tác na barový pult a ruce si utře do zástěry. „Zavedu tě za Šéfem," projde kolem baru do haly a recepce, Cizinka ji následuje, zatočí doprava a tam zaklepe na dveře, z kuchyně zazvoní, jídlo je hotové. „Uvidíme se pak," odběhne Servírka. „Pojďte dál," zazní z kanceláře a Cizinka vejde. „Těší mě, jaká byla cesta?" zeptá se Šéf, vysoký, štíhlý, statný, jako muž na svém místě, jen ta kulatá a tlustá hlava bez vlasů jako by neseděla ke zbytku těla. „Dobrá," odpoví Cizinka. „Mě už někdy to cestování lodí nebaví, je to moc dlouhé," říká. „Mně se to líbí, je to příjemné," odpoví ona. „Jo, je to fajn, ale pak to začne být rutina a čas je drahý," řekne on. Cizinka se jen usměje, stojí narovnaná s rukama za zády v té nudné kanceláři, stůl, židle, počítač, druhá židle, skříně s papíry, přesně to, co si děti představují, když rodiče

říkají, že jdou do práce, neví, co si představit, že dělají celý den za stolem. „Já ti to někdy ukážu, jak řídím Hotel," řekne táta dítěti, které už mezitím zaujme něco jiného, něco, co může držet v rukou, jako plastelínu, jako mokré bahno, mačkat.

„Tak jo, dám ti oblečení, velikost M?" Podá jí několik bílých košilí a dvě černé zástěry, bude muset nosit podprsenku nebo bílý nátělník, aby jí neprosvítaly bradavky, Babička ji učila nestahovat si prsa, musí dýchat, aby se mohla soustředit na šití vlastních bot.

„Tak jo, tady jsou klíče od pokoje, máš ho v posledním patře, koupelna a záchod jsou na chodbě, bydlí tam i ostatní, co tady pracují. Zítra začneš v deset a v kuchyni pak najdeš rozpis směn. Výtah je tady za rohem a smlouvu budeš mít nachystanou na recepci." „Děkuju," řekne Cizinka a vychází z kanceláře, když se za ní dveře výtahu zavřou, jako by jí už něco prsa stáhlo.

Pokoj

Otevře dveře do pokoje, postel pro jednoho, skříň, nízká komoda, noční stolek, lampa, parkety, koberec a okno, vejde a shodí batoh ze zad, opře jej o skříň a jde se podívat z okna, vidí pláž a moře. „Máte štěstí, vyšel na vás jeden z těch lepších pokojů, co má výhled na moře, jiné jsou na druhou stranu směrem do dun," zahlásil za ní ještě Šéf, když už stála u výtahu. „A duny někdy v noci nahání strach, jako by tam někdo stál," dodal, a když se k němu s úsměvem a pokýváním hlavy otočila, místo lidské hlavy se na ni zubila šedá lachtaní hlava.

V pokoji otevře dřevěné okno natřené na bílo, staré dřevo je už trochu popraskané, chytne za zlatou kliku, která sedí přesně do dlaně. Je to příjemné, dotek s cizí hmotou, a přesto pocit kontaktu a symbiózy se světem, uvědomí si, kde je a co dělá. Otevře okno dokořán a do obličeje ji praští vítr a déšť, nebo je to

mořská voda a déšť, nebo všechno dohromady, útočí na ni nebo ji zdraví, kdoví. Okno se začne silou větru zavírat, ona jej přidrží, nahne se a zachytí obě části za ocelové háčky venku po stranách. Ještě v bundě a botách si sedne na nepovlečenou postel a dívá se po pokoji, teď je součástí té divné bílé krabice na pláži.

Vstane a začne vybalovat batoh, dává věci do hnusné dřevotřískové skříně, dvoje džíny, dvě mikiny, čtyři trika, osm párů ponožek a osm kalhotek, volné kalhoty a halena, na ramínko pověsí tři bílé košile do práce a dvě černé zástěry a najednou ji napadne, že tady vydrží přesně do té doby, než všechny košile zašpiní. Zarazí ji to, ale neřeší, už ví, že s tímhle hlasem nic neudělá.

Bundu pověsí na věšák na dveřích, do první poličky v nízké komodě dá kartáček, pastu, hřeben a krém, do druhé poličky vložky, šampon, sprchový gel. Pokaždé když má v ruce zubní pastu, vzpomene si na svého prvního kluka, bylo léto, jí bylo dvanáct, procházeli se spolu venku a on jí povídal, že zatímco muži vytlačují pastu na konci tuby a děti uprostřed, ženy ji vytlačují na začátku, což indikuje, že jsou úplně blbé.

Prázdný batoh opře do rohu u skříně, je to starý tátův batoh, nechce jej mít na očích, nechce, aby jí připomínal pochyby, které o sobě a o svém životě má, nebuduje nic extraordinérního nebo naopak zcela ordinérního v materiálním světě. Nechce slyšet ten hlas,

se kterým může něco udělat, a tak jej dává pryč ze svého pole i přesto, že je v ní zasazený semenem Velkého Otce, nejraději by ji jako všichni otcové v historii prodal prvnímu kupci s povozem, co pojede kolem, jako všechny dcery před ní by ji posadil na povoz rodinného života či stálé služby. Je to jistota, bezpečí, nemyslí to zle, jen pro ni chce to nejlepší v nebezpečném světě, který s ostatními muži vytvořil. Dcery navíc musí myslet na budoucnost, nebudou mít věčně bohatství mladého obličeje a těla, nebudou si moct věčně vybírat cestu životem.

Cizinka tu scénu pozorovala v její vesnici jako dítě, seděla před domem na zápraží, když před dům opodál přijel povoz. Dcery kvůli touze po bezpodmínečné lásce sklonily hlavy, obalily si šálou ramena a zalezly dovnitř domu pro své věci, zabalily je do rance a se shrbenými zády na povoz nasedly, Velký Otec jim mával a byl šťastný, ony šťastné nebyly, ale říkaly si, že asi dělají dobře, otec, co pro ně představuje svět, je přijal. Jejich matky stály opodál a tiše přihlížely, jako otcův stín, neřekly ani slovo, protože je jim ukládáno, že nevědí, jak to v materiálním, opravdovém světě mužů chodí, i když ty muže rodí. Otec se usmíval, udělal dobrý obchod, udělal to nejlepší pro své dcery, které vůbec nezná, nikdy ho nenapadlo, že mají vlastní jedinečnou duši, že jejich duše není améba, jejíž přirozeností je být uvadlá. A jak povoz mizel, otec se pořád usmíval, u Boha získal body.

Jenže Cizinka není úplně blbá, odmalička věděla, že se tomu povozu časem urvou kola, není tak vznešený,

jak se zdá, je to jen obyčejná možnost z několika dalších, o kterých ale Velký Otec neví a nemluví. Nevypadají tak běžně, bezpečně, jistě, nepřijíždí bez větší snahy do mysli, která říká „Nasedni“, jiné možnosti vzbuzují strach, a hlavně mu nehrají do karet. Velkého Otce tak políbila na obě tváře, své věci si namísto do rance sbalila do otcova batohu, obešla dům a vykročila opačným směrem k lesu, do zasněžené krajiny, povoz zůstal stát před domem, otec byl teď ten, kdo mlčky přihlížel, a matka Cizince z celého srdce mávala. Jako první z jejího rodu pochopila, že stejně jako se zapomnělo, že Velký Otec vytvořil svět, ve kterém se kontrole ducha říká ochrana, existuje svět, ve kterém se cestě ducha říká odvaha. A tak si na záda hodila batoh, který dlouho mohli nosit jen muži, za ruce vzala strach a pochyby a ve sněhu vykročila tam, kam ji duše táhla.

Přijala, že ji nepřijme otec ani svět.

Cizinka zatřepe hlavou, přestane se dívat na batoh a jde si povléct postel, povlečení má stejné jako všichni hosté v Hotelu, je bílé, pevné, čisté, neutrální, neevokuje žádné příběhy ani emoce, to už je na každém. Pak se vysvleče do naha, oblečení nechá ležet na podlaze, zabalí se do bílé osušky, ručník si dá do podpaží a vezme sprchový gel, vyjde na chodbu a hledá společnou sprchu a záchod, její pokoj je na konci chodby vpravo, sprcha je skoro u výtahu, o troje dveře dál. Koberec na chodbě ji píchá do bosých chodidel, proč někdo dělá takové koberce a proč je někdo kupuje, nechápe, jaký to má smysl, když to nedělá dobře. Vejde

do koupelny, všimne si dlouhých vlasů v odtoku, krémů na poličce nad umyvadlem, několika šamponů v poličce v rohu sprchy. Otočí klíčem ve dveřích, ručníky položí na umyvadlo, zatáhne umělohmotný závěs se žlutými a oranžovými čárami, voda teče mírným proudem. Párkrát otevře oči a podívá se směrem ke dveřím, má pocit, jako by tam někdo stál.

Když se vrací do pokoje, slyší tlumený mužský hlas, telefonuje v jednom z pokojů, bojí se a zároveň je zvědavá, co to bude za lidi. Vejde do svého pokoje, osušku a ručník přehodí přes židli, lehne si nahá do postele, peřina ji chladí, na obličej jí zase dopadají jemné kapky vody zvenku, a i když ještě není tma a racci pořád lítají jak magoři, ona už pomalu stoupá po lesní cestě do kopce k rozbořenému hradu.

Maják začíná pomalu svítit.